

Vier ogen principe voor kinderdagverblijven

januari 2015

Inleiding

In 2010 is bij een kinderdagverblijf in Amsterdam een groot zedendelict gepleegd. De minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) heeft de Commissie Gunning de opdracht gegeven onderzoek te doen en te komen met aanbevelingen. De Branchevereniging kinderopvang en Boink (Belangenvereniging van Ouders in de Kinderopvang) hebben een groot aantal aanbevelingen van Gunning overgenomen en verwerkt in een herziene Convenant Kinderopvang. Dit herziene Convenant is inmiddels door het ministerie van SWZ verwerkt in wetgeving. Het onderdeel 'vier ogen principe' treedt in werking per 1 juli 2013 en kan vanaf dat moment ook door de GGD-en geïnspecteerd worden.

Deze notitie geeft inzage in de de uitwerking van het vier ogen principe op kinderdagverblijven door TintelTuin.

Wat wordt bedoeld met vier ogen principe

De definitie zoals opgenomen in de wetgeving: de houder van een kindercentrum organiseert de dagopvang op zodanige wijze, dat de beroepskracht of de beroepskracht in opleiding de werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene.

Dit betekent dat **altijd iemand moet kunnen meekijken of meeluisteren op het kinderdagverblijf**.

Dat betekent dat met vier ogen, ook vier oren kunnen worden bedoeld.

Richtlijnen voor de uitvoering:

- De uitvoering van het vier ogen principe moet pedagogisch verantwoord en bedrijfseconomisch haalbaar zijn;
- De wijze waarop invulling wordt gegeven dient opgenomen te worden in het pedagogisch beleidsplan;
- Ouders en oudercommissies worden jaarlijks geïnformeerd over de invulling van het vier ogen principe op hun locatie;

Proces

Uitgaande van bovenstaande richtlijnen heeft TintelTuin vanuit haar pedagogische visie uitwerking gegeven voor de kinderdagverblijven in het algemeen, en een verdieping gemaakt voor kleine kinderdagverblijven waarbij op momenten 1 medewerker in een locatie aanwezig is. Dit in het kader van de economische haalbaarheid.

De Centrale Oudercommissie heeft adviesrecht gehad, waarbij de aanbevelingen zijn overgenomen door TintelTuin.

Leden van de oudercommissies spelen een actieve rol bij de daadwerkelijke invulling op de locaties. Daar waar de invulling van het vier ogen principe op de locatie aanvullingen kent op de werkwijze zoals hieronder beschreven, wordt dit gecommuniceerd in de pedagogische werkwijze van de betreffende locatie, op de website van TintelTuin. Dit wordt jaarlijks geëvalueerd.

Vier ogen principe voor kinderdagverblijven

januari 2015

Het vier ogen principe vertaald in TintelTuin beleid

Inleiding

Veiligheid + uitdaging = groei, vormt de kernwaarde van TintelTuin. Kinderen worden in een veilige omgeving uitgedaagd om te leren en te ontwikkelen. Als onderdeel van een veilige omgeving van kinderen hebben wij het vier ogen beleid gemaakt. Onder de voorwaarde dat wij er tegelijkertijd voor willen zorgen dat kinderen voldoende ervaringen kunnen opdoen, uitgedaagd worden om te groeien, zonder dat zij daarin belemmerd worden door te knellende regels.

Ook voor pedagogisch medewerkers geldt dat wij willen dat zij zich in een veilige omgeving uitgedaagd voelen om te groeien. Veilig betekent hier bijvoorbeeld dat er een open cultuur heerst waarin medewerkers elkaar aanspreken. Dat pedagogisch medewerkers weten dat hun collega meekijkt en/of luistert, juist om het voor de medewerkers veiliger te maken om hun werk te kunnen doen.

Uitwerking kinderdagverblijven algemeen

Aan het begin en einde van de dag en tijdens pauzes:

- Wordt er gestart en geëindigd met minimaal 1 pedagogisch medewerker en 1 volwassene.
- Wordt, op het moment dat het pedagogisch verantwoord is (pedagogisch gezien meerwaarde biedt doordat leeftijdsgenootjes van verschillende groepen met elkaar kunnen spelen), en een pedagogisch medewerker alleen op de groep staat, aan de randen van de dag samengevoegd.
- Wordt als er meerdere kinderen van verschillende groepen wakker blijven beoordeeld of samenvoegen maakt dat een pedagogisch medewerker niet alleen op de groep is.

Ten aanzien van transparantie:

- Worden ramen niet dichtgeplakt met bijvoorbeeld werkjes of aankondigingen.
- Wordt het inrichtingsbeleid gevolgd. Dit betekent o.a. dat er hoekjes gecreëerd worden op kindhoogte waarbij de medewerker de ruimte wel in zijn geheel kan zien.
- Wordt er op de slaapkamers gewerkt met babyfoons die ook aanstaan en beluisterd worden.
- Binnen TintelTuin wordt, vanuit pedagogische uitgangspunten, niet gewerkt met toezicht via camera's. TintelTuin volgt hierin de commissie Gunning. Camera's laten nooit de gehele ruimte zien en hiernaast moet de camera op afstand bekeken worden om te kunnen spreken van toezicht.
- Worden deuren, indien de pedagogische kwaliteit hier niet onder leidt, bewust open gehouden zodat je elkaar kunt horen.
- Gaat het erom dat medewerkers bij elkaar kunnen binnenlopen, kunnen zien en horen.

Tijdens uitstapjes:

- Gaan pedagogisch medewerkers (of een pedagogisch medewerker en volwassene) bij voorkeur minimaal met zijn tweeën op pad met een groepje kinderen. Als pedagogisch medewerkers alleen met een groepje kinderen op pad gaan, dan is dit een vaste pedagogisch medewerker die werkzaam is op de locatie, en dan is dit in een omgeving waar voldoende sociale controle aanwezig is van andere mensen. (bijvoorbeeld naar de bakker, kinderboerderij, etc.) Afspraken over uitstapjes in de directe omgeving zijn verder uitgewerkt in de pedagogische werkwijze van de locatie.

Vier ogen principe voor kinderdagverblijven

januari 2015

Ten aanzien van een open aanspreekcultuur:

- Is het de afspraak dat wij elkaar durven aanspreken. Hoe hieraan uitvoering wordt gegeven (volgens welke handvatten en afspraken) staat beschreven in het beleid intimiteit, seksualiteit en opvoeden. Dit beleid is in te zien op de locatie
- Volgen pedagogisch medewerkers de feedback training.
- Kan bij twijfel of niet pluisgevoelens naast bijvoorbeeld de leidinggevende ook een externe vertrouwenspersoon benaderd worden. De naam en bereikbaarheidsgegevens van de externe vertrouwenspersoon zijn voor ouders in te zien op de website van TintelTuin onder het kopje kwaliteit.

Ten aanzien van signaleren:

- Is bij de pedagogisch medewerkers het protocol opvallend gedrag en het protocol vermoeden kindermishandeling KDV/BSO inclusief signalenlijst geïmplementeerd, en zetten zij dit waar nodig in.
- Is bij de pedagogisch medewerkers het beleid intimiteit, seksualiteit en opvoeden geïmplementeerd en zijn pedagogisch medewerkers op de hoogte van de ontwikkeling van kinderen hierin.

Aanvulling van de uitwerking voor kinderdagverblijven, waar niet (altijd) wordt er gestart en geëindigd met minimaal 1 pedagogisch medewerker en 1 volwassene.

Daar waar sprake is van een klein kinderdagverblijf (bijvoorbeeld door vraaguitval) kan het voorkomen dat er vanuit de Beroepskracht – Kind – ratio gestart mag worden met 1 pedagogisch medewerker. Dan is het niet (altijd) economisch haalbaar om in die situaties te starten met twee pedagogisch medewerkers. Ook voor ouders is het onwenselijk in die zin dat de uurprijs erg hoog wordt.

Daarom wordt in die gevallen de volgende werkwijze gevolgd:

- Er wordt beoordeeld of het mogelijk is om de groepsopbouw dusdanig te wijzigen dat dit een oplossing biedt m.b.t. het starten en eindigen met tenminste 1 pedagogisch medewerker en 1 volwassene.

Denk hierbij bijvoorbeeld aan het omvormen van een verticale groep naar een babygroep. Of bijvoorbeeld het samenwerken met een nabijgelegen locatie.

- Er wordt beoordeeld of het mogelijk is een boventallige stagiaire, vrijwilliger (volgens het vrijwilligersbeleid) of de locatiemanager als een extra paar ogen en oren in te zetten.

Het kan zo zijn dat er op een locatie alleen een probleem ontstaat op bijvoorbeeld woensdag of vrijdag vanwege gesloten groepen, terwijl op andere dagen meer groepen geopend zijn. Wij willen dan waar mogelijk die kinderopvang natuurlijk blijven bieden.

Dan zetten we een tweede paar ogen en oren in het pand in. Dit hoeft niet een tweede pedagogisch medewerker te zijn, het kan ook een boventallige (BOL) stagiaire zijn, r, of de locatiemanager. Gedacht kan zelfs worden aan het inzetten van een vrijwilliger (bijvoorbeeld een grootouder).

- Het strategisch belang van behoud van de locatie en de investeringsruimte die er is, wordt ook beoordeeld.

TintelTuin heeft in een procedure beschreven op welke manier een besluit genomen wordt over het wel of niet samenvoegen van groepen en locaties. Bij deze beoordeling worden ook strategische belangen

Bijlage bij het pedagogisch beleid kinderdagverblijven:

Vier ogen principe voor kinderdagverblijven

januari 2015

afgewogen. Onrendabel zijn afgezet tegen het strategische belang, levert een bijdrage in het besluit de locatie wel of niet open te houden en wel of niet investeringsruimte mogelijk maken. Besluiten hieromtrent worden genomen door de Raad van Bestuur van TintelTuis.